

IZVEDLJIVOSTI PRENOSA PROJEKTNIH REŠITEV V PRAKSO

4. obvezno usposabljanje v okviru projekta PRO-PRIDELAVA

Anja Koroša & Janko Urbanc, Murska Sobota, 10.6.2021

Analiza izvedljivosti prenosa projektnih rešitev za povečanje produktivnosti kmetijske pridelave in varstvo okolja

“Izboljšati prepoznavnost SPON med kmeti, strokovnjaki, odločevalci, študenti, laično javnostjo in drugimi po Sloveniji.”

- Ocena izvedljivosti prenosa predlaganih rešitev v prakso.
- Problemi, posebnosti pri prenosu predlaganih rešitev v prakso.
- Koristi predlaganih rešitev za kmetijsko gospodarstvo, kot npr. finančne ali ekonomske koristi predlaganih rešitev za kmetijsko gospodarstvo.
- Vplivi predlaganih rešitev na okolje.
- Sklepi ter priporočila.

Analiza izvedljivosti prenosa projektnih rešitev za povečanje produktivnosti kmetijske pridelave in varstvo okolja

ZAKAJ NATANČNO NAMAKANJE?

- Nizka produktivnost kmetijske pridelave v Sloveniji (rabe vode)
- Namakanje poteka “na pamet”
- Odvisno od lastnosti tal, potrebe rastlin, ki so odvisne od trenutne razvojne faze rastline ter vremena.
- Koliko vode rastlina rabi?
- Kaj je zadostna vsebnost vode v tleh?

Povzetek analize izvedljivosti

Bo projekt prinesel rešitve? Kakšne? Zakaj natančno namakanje?

- Tehnična podpora? Znanje? Kader?
- Kakšni so lahko problem pri izvedbi (tehnična, organizacijska tveganja)?
- **Ekonomski učinki** natančnega namakanja (tekoči stroški, itd.)

OKOLJE

- Prevelika poraba vode – pritiski na vodne vire
- Onesnaženje podzemne vode – spiranje hranil ter ostankov pripravkov

INVESTICIJA

- Izkoristek namakalnega sistema - premalo izkoriščen?

PRIDELEK

- Slabša kakovost ter
- skladiščna sposobnost pridelkov

Ocena izvedljivosti prenosa predlaganih rešitev v prakso

Je rešitev (sistem SPON) izvedljiv? V kolikšnem času?

- V kakšni meri bo predlagana rešitev rešila problem?
- Kašne so neposredne in posredne (finančno merljive) koristi?

Ukrep: Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020

Podukrep: 16.5 Podpora za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam.

Tematika: Učinkovita in trajnostna raba vode na kmetijskem gospodarstvu

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Izkušnje uporabnikov

- Kateri so bili največji problemi s katerimi ste se soočali med uporabo sistema SPON?
- Ali ste probleme lahko rešili sami ali je bila potrebna dodatna pomoč?
- Ali je bila za vzpostavitev sistema SPON potrebna še kakšna druga infrastruktura oz. tehnologija, ki je do tedaj niste imeli na kmetijskem gospodarstvu?
- Katere so glavne koristi uporabe sistema SPON za vašo kmetijo?

VPRAŠALNIK

Koristi predlaganih rešitev za kmetijsko gospodarstvo

Bodo koristi večje od stroškov izvedbe?

- Ocena stroškov izvedbe (investicija)
- Ocena ter primerjava s koristmi – donosnost, strokovna podpora ter znanje
- Vplivi na okolje – boljše rešitve za vodo

Na koncu bo narejena »analiza stroškov in koristi« (Cost Benefit Analysis)?

Vplivi predlaganih rešitev na okolje

Predlagana optimizacija porabe vode za namakanje s pomočjo SPON bo pripomogla k zvišanju produktivnosti kmetijske pridelave in k zmanjšanju obremenitev iz kmetijstva na površinske in podzemne vode.

- Bolj trajnostna raba vode.
- Optimalna omočenost, omogoča manjše spiranje hranil skozi talni profil.
- Razgradnja ostankov sredstev za varstvo rastlin ter aktivnost mikroorganizmov odvisna od vsebnosti vode.
- Zmanjšanje izgub vode zaradi površinskega odtoka ter zmanjšanje trenutnih in skupnih vodnih odvzemov za namakanje.

Vplivi predlaganih rešitev na okolje

Natančno namakanje - ne „po receptih“ in ne “na pamet” - zmanjšuje potencial za onesnaženje podzemne vode.

Optimizacija potreb po vodi in porabe vode za namakanje, ki bo dosežena z uporabo sistema za podporo odločanju o namakanju (SPON):

- (i) potrebe rastlin po vodi (kultura, fenofaze),
- (ii) vodnozadrževalne lastnosti tal (poljska kapaciteta, točka venenja, kritična točka),
- (iii) trenutno količino vode v tleh (dnevno spremljanje količine vode v tleh z TDR sondo)
- (iv) večdnevno napoved evapotranspiracije količine padavin (mm) za vsako lokacijo izvajanja namakanja posebej.
- (v) vprašanje dodajanja gnojil v vodo za namakanje - fertigacija

“Doprinos k izboljšani produktivnosti kmetijske pridelave k razvoju učinkovite in trajnostne rabe vode z vidika finančne in okoljske trajnosti kmetijske pridelave ni primerna”

- Ocena smiselnosti uvajanja sistema SPON v Sloveniji na drugih kmetijskih gospodarstvih.
- Kakšni problem ter izzivi se lahko pričakujejo pri uvajanju sistema SPON.
- Navodila (brošura) kako reševati probleme ter izzive.
- Okoljski vidik uvajanja sistema SPON v Sloveniji.